

GŁOS NARODU

WYD. PORANNE

PIĄTEK

28 WRZESNIA 1917.

NR. 228. — R. XXV.

CENA Nr. 12 h. W KRAKOWIE Wydanie całodziennie na 20 h. W KRAKOWIE Wydanie całodziennie na 15 fen.

PRZEDPŁATA WYNOŚI: W Krakowie: z odnośnieniem miesięczną K 480, kwartalną K 1440, półroczną K 2740, roczną K 5280, (bez odnośn. mies. K 420, kwart. K 1260, półroc. K 2520, rocz. K 5040), w Austro-Węgrzech i w krajach okupowanych (z przesyłką poczt.) mies. K 480, kwart. K 1440, półroc. K 2740, rocz. K 5280, (z przesyłką poczt. K 600, kwart. K 1800, półroc. K 3600, rocz. K 7200). — Zamawiać „Głos Narodu“ można we wszystkich urzędach pocztowych Austro-Węgier, Polski i Niemiec, we wszystkich agencjach dzienników lub bezpośrednio w Administracji. — Wpłaty można uskutecznić przekazami pocztowymi, przez Pocztową Kasę Oszczędności (Konto Nr. 28993), przez Bank Krajowy w Krakowie i w Administracji Wydawnictwa. Presmy uprzednio o adresowanie wszystkich listów dotyczących przedpłaty i ogłoszeń do administracji wydawnictwa.

REDAKCJA i ADMINISTRACJA: KRAKÓW, UL. ŚW. KRZYŻA 11. — DRUKARNIA UL. ŚW. TOMASZA 35. Telefon Redakcji Nr. 180. — Telefon Administracji i Drukarni Nr. 8344. — Listów niedostatecznie opłaconych nie przyjmuje się. — Reprezentacja „Głosu Narodu“ w Warszawie: ul. Szpitalna 9 (sprzedaż sumowa, przedpłaty, ogłoszenia i korespondencja rozdzielonych).

CENY OGŁOSZEN

Zwyczajne (za wiersz jedn. lub jego miejsce) K — 20
układ tabelaryczny „ — 40
Nadstawienie „ — 10
Nekrologi „ — 10
Komunikaty (po kronice) „ — 20
Paski (2 i 3 stronica) „ — 20
Paski poprzeczne „ — 20
Załączniki, prospekty itp. dla prenumeratorów miejsc, za 100 egzempl. „ — 10
dla prenum. zamiejsc. „ — 20
Koresp. rozdzielonych 24 słów K 5, następnie 10 słów K 150, powtórzenie od K 5.

W Wiedniu.

Rozpoczęte obrady parlamentu austriackiego oraz dyskusje w Kole polskiem przyniosły obfity materiał, który po części tylko wyczerpał się w telegramach. Aby go uzupełnić, zamieszczamy zarys sytuacji w Izbie posłów, nadesłany nam przez naszego korespondenta parlamentarnego, oraz, jako dodatek do sprawozdań z Koła, rezolucję postawioną przez stronnictwo socjalistyczne, którą należy podać z obowiązku informatorskiego.

Położenie w Izbie posłów i wrażliwość, jakie wywarł program rządu, charakterystyczny korespondent nasz w słowach następujących:

Wiedeń 26 września.

Na pierwszym posiedzeniu Izby poselskiej po feryach letnich nie obyło się bez niespodzianek. Spodziewano się tylko oświadczenia programowego premiera, nie spodziewano się natomiast przedsmaku nowych konfliktów. A widmo tych konfliktów zarysowało się w bardzo niepożądanym formie.

Premier w mowie swej wyraźnie dążył do zaabsorbowania uwagi Izby bogatym programem gospodarczym, z którego pragnie stworzyć trwałą podstawę dla zgodnej współpracy wszystkich narodowości w Izbie reprezentowanych. Momenty zaś ściśle polityczne pragnie omówić w gronie ścisłej, jakiem są komisy. Nikt też nie zaprzeczy, że strona gospodarcza oświadczenia programowego wypadła nadzwyczaj bogata, tak bogata, że jeden z posłów czeskich zapostrofał premiera słowami: Wszak to formalna mowa kandydata na posła! Poseł ów widocznie wytknął chęć prezydentowi ministrów, że obiecuje złote góry, tak jak to niekiedy czyni na zebraniu wyborczym ten, kto się o mandat poselski ubiega.

Z tą samą nieufnością komentuje mowę dr. Seidlera najlepszy organ socjalno-demokratyczny, zapominając widać, że właściwie każdy rząd obywateli rozpoczynać musi, bo to naturalny porządek rzeczy. Trudno więc a priori powątpiewać o dobrej woli premiera, pytanie tylko czy przy najlepszej woli znajdzie chętnych do współpracy i czy program wykonać zdoła.

Po wczorajszym posiedzeniu i na podstawie komentarzy, jakimi prasa wiedeńska zapatrzyła taktykę radykałów czeskich mało jest powodów do stawiania optymistycznych horoskopów. „Kramarz przed drzwiami parlamentu“ — już sam ten tytuł wstępnego artykułu „N. Fr. Presse“ mający przypominać okrzyk: „Hannibal ante portas“ — jest hasłem wojennym i tworzy wierne echo pomruków, przedostających się z obozu niemieckiego. Po drugiej zaś stronie nie powodująca się żadnymi względami ustępliwości taktyka obozu czeskiego stwierdza, że spór czesko-nie-

miecki nie tylko nie przygasi, lecz widocznie znów się zaostrza. Nadto publiczny przegląd nastrojów panujących w innych obozach, poczynając od rozgoryczenia w kołach polskich nagromadzonego powstrzymuje od wróżb różowych. Nie łatwiej więc będzie przesłaniać się szczęśliwie pośród tych trudności. Z tego zapewne rząd zdaje sobie sprawę.

Ze stanowiska polskiego wobec programu premiera nasuwa się jedna tylko uwaga: O Galicji rząd nie zapominał, mówi przecież o konieczności odszkodowań wojennych i odbudowy gospodarczej. Tylko że obie sprawy ani rusz naprzód nie postępują. Zyczyć więc należy rządowi, by w tych punktach właśnie okazał energię i szczodłą rękę, bo od załatwienia tych spraw zawisło poparcie rządu ze strony polskiej.

Na środowym posiedzeniu Koła Polskiego poseł Daszyński złożył imieniem frakcji socjalno-demokratycznej następującą deklarację:

Jako zastępcy polskiej klasy robotniczej, która dąży do wolności i niepodległości narodu, uważamy uchwale Koła Sejmu owego z dnia 28 maja 1917 za wyraz dążeń całego społeczeństwa polskiego w obecnej wojnie światowej. W chwili, kiedy obie strony walczą gotowe są uznać zasadę, że prawo a nie przemoc ma być podstawą istnienia i rozwoju państw i narodów — kiedy widocznie stało się, że trwały pokój światowy może być oparty tylko na porozumieniu się wszystkich państw świata, naród polski ma obowiązek przedłożyć światu żądanie urzeczywistnienia swojego prawa do niepodległego państwa polskiego. Jako prawni reprezentanci społeczeństwa polskiego żyjącego w granicach Austrii, określiliśmy w dniu 28 maja stanowisko swoje do państwa austro-węgierskiego.

Proklamowany przez obu cesarzy akt z 5. listopada 1916 r. jest środkiem, zastosowanym w czasie wojny do jednej tylko części polskiej. Jeśli akt ten ma osiągnąć swoje cele, powinien stworzyć w Królestwie Polskim instytucje państwowe polskie, któreby były wyrazem Królestwa i spotęgowały jego siłę. Rzeczywisty pełny rząd polski, którego funkcje mogłyby być — za zgodą Polaków — ograniczone tylko i wyłącznie koniecznościami wojennymi, rząd uprawniony do zwolnienia na najszerszych podstawach opartego przedstawicielstwa narodowego, to są w oczach naszych sprawdziany celowości aktu z 5. listopada, obiecującego niepodległość państwową Królestwu Polskiemu. Zniesienie zaś w czasie najbliższym przeszkód granicznych między obozem okupacyjnym, oraz energiczna odbudowa kraju, zwłaszcza przemysłu i rolnictwa, powrót do kraju krocących rzesz robotniczych

zaniechanie politycznych prześladowań i uwolnienie uwięzionych i wywiezionych z kraju ro-

daków konieczne są dla odzyskania straszliwie zniszczonego kraju.

Przywrócenie w Legionach polskich stosunków odpowiadających honorowi żołnierza polskiego, jego męstwu, bohaterstwu i prawom jego jako żołnierza, złączenie losu Legionów z losem rządu polskiego, umożliwienie ich przekształcenia na wojsko polskie, — uważalibyśmy za dowód ufności do proklamowanego państwa polskiego. Uważamy za nasz obowiązek wpływać w tym duchu na organy państwa austriackiego i na rząd austro-węgierski.

Uważamy terytoryj Litwy, zamieszkałą przez większość polską za kraj, który powinien albo do państwa polskiego należeć, albo stać się w przyszłości podstawą ścisłej współpracy między Polską a Litwą. Uchwała z 28 maja, jako programowy wyraz dążeń narodu polskiego, nie może być nadużywana do żadnych obcych celów, tak jak naród polski i jego siły nie powinny stać się narzędziem żadnej obcej polityki, nie łącząc się z wolą i żywotnymi interesami polskimi.

Jako posłowie z Galicji i Śląska domagamy się od rządu i parlamentu austriackiego wykonania żądań kraju, postawionych przez Koło Polskie z chwilą wznowienia prac parlamentu.

Przepiętności poczyniłem odpowiedzialności za losy narodu w wojnie światowej, świadomi ogromu zniszczenia i ofiar, które kraj nasz ponosi, oświadczamy, że dążyć będziemy wszelkimi siłami do doprowadzenia do pokoju, opartego na prawie i na sprawiedliwości.

Szkolnictwo w Królestwie w rękach polskich.

(Korespondencja „Głosu Narodu“).

Warszawa, 22 września.

Po długich pertraktacjach i wieloletnich przyrzeczeniach ze strony władz okupacyjnych — zarówno ustnych jak i pisemnych — szkolnictwo w Królestwie polskim nareszcie przechodzi z dnia 1 października r. b. w ręce polskie. Właśnie w piśmie warszawskich ukazało się rozporządzenie, dotyczące oddania zarządu szkolnictwa Komisji przejściowej, ustanowionej przez b. T. Radę Stanu. Niewątpliwie ogół polski nie tylko w Królestwie, polskiemu, lecz i w pozostałych dzielnicach Polski wódcę tę przyjmie z jaknajwiększą radością i otuchą w lepszą przyszłość.

„Kurier Warszawski“ w artykule wstępnym p. t. „Polski Zarząd szkolny“ daje wyraz głębokiemu i w pewności powściągnięciu — szkolnictwo w Królestwie polskim nareszcie przechodzi z dnia 1 października r. b. w ręce polskie. Właśnie w piśmie warszawskich ukazało się rozporządzenie, dotyczące oddania zarządu szkolnictwa Komisji przejściowej, ustanowionej przez b. T. Radę Stanu. Niewątpliwie ogół polski nie tylko w Królestwie, polskiemu, lecz i w pozostałych dzielnicach Polski wódcę tę przyjmie z jaknajwiększą radością i otuchą w lepszą przyszłość.

sił narodowych myśli być oświata i że tylko mądrze zorganizowane wychowanie narodowe zapewni krajowi światłych, dzielnych, patriotycznych obywateli. Dla tego też nie wątpimy, że o ile chodzi o społeczeństwo, nie cofnie się ono przed żadnym wydatkiem finansowym na cele szkolne i nie poskapi swego poparcia moralnego każdemu rozumemu przedsięwzięciu wychowawczo-szkolnemu.

„Kurier Polski“ z uczuciem radości porównuje dwa obrazy szkolnictwa naszego: W roku, który nastąpił po ogłoszeniu manifestu wielkiego księcia Mikołaja i obecny — tak bliskie sobie w czasie, a tak różne bogactwem życia i dojrzałością nadziei.

Za kilka dni więc departament wyznań religijnych i oświecenia publicznego obejmie władzę nad całokształtem szkolnictwa polskiego w Królestwie. W pracach departamentu nastąpiło gorące ożywienie, ażeby na dzień 1 października wykonać samą organizację objęcia szkolnictwa. Lista inspektorów okręgowych szkolnych i wizytatorów jest już z małymi wyjątkami ustalona. Dn. 23 i 24 b. m. odbędzie się zjazd inspektorów okręgowych, na którym omawiane będą w szczegółach ustawy szkolne i instrukcje, poczem inspektorzy otrzymają nominacje i złożą przysiężenie w ręce dyrektora departamentu.

Wczoraj Komisja przejściowa wyłoniona przez T. Radę Stanu, przyjęła ustawę o szkołach średnich. W komisji szkół wyższych, której referentem jest p. Jan Kucharski, rozpoczęły się również prace przygotowawcze do uruchomienia uniwersytetu i politechniki w Warszawie. Zapisy do wyższych uczelni mają się rozpocząć w d. 15 października, a uczelnie zaś przewidywane jest w d. 5 listopada.

Ukazała się pierwsza publikacja departamentu wyznań religijnych i oświecenia publicznego, zawierająca przepisy tymczasowe o szkołach elementarnych w Królestwie polskim. Ustawa szkolnictwa elementarnego uzupełniona jest przepisami przechodnymi dotyczącymi terminu i sposobu ukonstytuowania się rad szkolnych, dozoru gminnych i opieki szkolnych. Według tych przepisów rady szkolne okręgowe mają być zorganizowane w przeciągu sześciu tygodni, licząc od dnia wejścia w życie ustawy szkolnej. Po zorganizowaniu się rady szkolne powołają w gminach mężów zaufania, którzy przy współudziale prezydentów, burmistrzów, i wójtów zorganizują dozory szkolne. Opieki szkolne będą powołane w przeciągu miesiąca od chwili ukonstytuowania się dozorów szkolnych w gminach.

Ponieważ w okupacji austriacko-węgierskiej nie funkcjonowały jeszcze samorząd powiatowy (sejmiki), tymczasowych delegatów do rad szkolnych okręgowych wybiorą komitety ratunkowe powiatowe.

Do chwili utworzenia rad szkolnych okręgowych sprawy wchodzące w zakres ich kompetencji, załatwiać będą inspektorzy okręgowi.

Potrzeby szkolne dla „mniejszości narodowych“ reguluje specjalna ustawa, zatwierdzona przez generał-gubernatora von Beseiera. Ustawa ta ukazała się w „Dzienniku rozporządzeń“ z d. 20 września r. b. „Przepisy tymczasowe“ wydane przez departament wyznań religijnych i oświecenia publicznego wzmiankują tylko w dwu artykułach o nauce dzieci wyznania mojżeszowego. Mianowicie, dla tych dzieci tworzone będą w razie dostatecznej liczby zgłoszeń ze strony rodziców osobne szkoły elementarne lub oddziały, świętujące sabbat. Dopóki jeszcze nie wszystkie dzieci wyznania mojżeszowego mogą uczęszczać do szkół publicznych gminnych elementarnych, nauka języka polskiego i przedmiotów elementarnych w języku polskim, prowadzona według specjalnego programu i pod ogólnym nadzorem, w szkołach wyznaniowych prywatnych talmudtorach i chederach, dla odpowiedniej liczby dzieci powinna być przyjęta na koszt gmin politycznych.

O ustawie, określającej ustrój szkolnictwa dla dzieci mniejszości narodowych donoszę w następującym liście.

Siła zrzeszeń.

Wszelkąd panowanie karteli i trustów, orgie spekulacji szerzone przez cetrakle różnego rodzaju dobijające wszelką inicjatywę prywatną i wyzyskujące niezorganizowane do obrony społeczeństwo narzucają konieczność podjęcia walki, odparcia inwazyi, która w razie dalszej bierności naszej katastrofalnie może nastąpić dla naszego rozwoju gospodarczego i finansowego.

Poczuwając nasze zastarzałe instytucje finansowe, przypatrywały się z podziwu godną biernością jak piękny nasz Rynek krakowski lub lwowski bulwary zdobite poczęty dziesiątki złocistych szyldów obcych banków. Uważano nawet za pomysł swego czasu bardzo szczęśliwy, połączenie Banku Przemysłowego z rozwinzioną obecnie z nim wiedeńską instytucją, uławnio zadanie Credit-Anstaltowi, który powołał do życia w czasie wojny dziesiątki central. Należące instytucje spełniały wobec obcych wielkich banków wiedeńskich rolę usługowych faktorów, agentów, stawały się ich kantarami pracującymi dla rozszerzenia wpływu jaki zdobywały one na galicyjskich rynkach. Potęga obcych instytucji rosła ustawicznie, bo gdy nie wystarczały do owdarcia własne wielkie kapitały pojedynczych banków, łączono się w grupy bankowe, a płynąca w czasie wojny lawa pieniężna skierowana przez centrale ku młynowi jakim był zorganizowany w wielkich bankach kapitał, pomnażała olbrzymie jego zasoby. Spodziewać się należy, że z tem większą energią zwróci się one po wojnie do opanowania życia gospodarczego w krajach nierozwiniętych ekonomicznie i niezorganizowanych finansowo dla wyzyskania warunków, jakie one posiadają.

Ku kresom wschodnim.

CHOCIM.

Walka na froncie wschodnim zbliża się do tej klasycznej linii Dniestr, pod Chocim, Kamieniec i Czeret, na której ożre polski w wieku XVII rozstrzygnął o losach Europy. Chlubne owe karty dziejów naszych przypomina poniżej zamieszczona rzecz, pła- ra znakomitego anawcy stosunków Rzeczypospolitej z światem muzułmańskim.

W zajął dwukrotnie dnię wielkiej chwali polski, ale też stał się rozległy głos upokorzenia dla niej, choć z ust żyjących, z rak ratujących.

Jak gdzieindziej zaznaczyliśmy *) — zarówno W. Porta Otomańska jak Rzeczpospolita polska po wyprawie warneńskiej 1444 r. unikały zetknięcia bezpośredniego swych terytoriów państwowych, godząc się na utworzenie buforowych między niemi państw holdownicznych — chanatu krymskiego, tudzież gospodarstw mullańsko-wołoskich. Turcy wszakże nie bardzo im dowierżając, zatrzymała Chutyn — jak zwała Chocim — w bezpośrednim swem posiadaniu, jako inspekcji swój posterunek wojenny i polityczny w stronę tak Rzeczypospolitej, jak i owych gospodarstw, tudzież chanatu i niespokojnej później koczowniczej.

To też basza — komendant tej twierdzy

i jej załogi tureckiej, uposażony w rozległą władzę, miał obowiązek czuwania nad prowadzącą tamtędy drogą handlową między dwoma czeremami krajami, składać relacje W. Portie o usposobieniu i stanie ich sił wojennych, a nawzajem — prawo korespondowania z władzami onych, a więc nie tylko z hospodarami i chanem, nie tylko z komendantem polskiego Kamienia, jako najzależniejszej twierdzy polskiej, tudzież z kanclerzem i hetmanami, ale i z samym królem polskim. Tędy przechodziły poselstwa Rzeczypospolitej do Stambułu i suitańskie do Rzeczypospolitej i jej króla. Takie poselstwa polskie, udające się ku Bosforowi, zwrócić zatrzymywały się na przeciwniejszej stronie Dniestr — w Zwańcu polskim, skąd dawały znać do Chocimia o swej podróży. Basza wysyłał syna, lub któregośkolwiek ze swych dostojników na powitanie wielkiego posła z listem powitalnym i z zapytaniem o dniu przejazdu przez granicę. Zaczem wyjeżdżał sam na spotkanie tegoż posła, gościł go u siebie i dawał mu następnie asystę zbrojną honorową wraz z przyslanym od W. Porty t. zw. u h m a n d a r e m (przewodnikiem) do dalszej podróży. On też kazał rewidować karawany kupieckie, zarówno czuwając nad ich bezpieczeństwem, jak też kontrolując nadużycia.

Te pokojowe i sworne stosunki przerwane zostały pod Chocimem po raz pierwszy pokłosie cecorskiej. Wiedziiano w Warszawie, że Turcy nie ośmieleni, nie poprzestaną na niej tembardziej, że młody sułtan, Osman, pragnąc się wstawić, parł ku wojnie, dając

za powód najazdy kozaków zaporoskich, którzy świeżo zapędzili się byli na czajkach aż pod mury Stambułu. Sejm uchwalił posłać na zaciąg, a w braku wielkiego hetmana koronnego, po śmierci Żółkiewskiego, tudzież gwozi pozostających jeszcze w niewoli tureckiej z pogromu cecorskiego — pełnego hetmana St. Koniecpolskiego, dowództwo wojskowym przyjął Zygmunt III. wielkiemu hetmanowi litewskiemu Karolowi Chodkiewiczowi, przydzielając mu pod jego zwierzchnictwo i opiekę królewicza Władysława.

Przybywszy 23 lipca 1621 r. na czele 10-ciu pułków do obozu pod Orywinem, hetman natychmiast przeprowadził wojsko na drugą stronę Dniestr i obsadził opróżniony przez Turków Chocim. Na owe dziesięć pułków składały się: 6.000 usarzy, 1050 rajtarów, 6.000 kozaków polskich, 5.900 piechoty polskiej, 1050 piechoty najemnej niemieckiej i 1.200 Lisowczyków. Oboz polski miał z jednej strony skaliste brzozy Dniestr, z drugiej las, środkiem również, tył obozu zabezpieczał zamek, na wyniosłej skale zabudowany. Drewniana cerkiewka wołoską zał. Denhof z piechotą, i tu się oszańcował, murywana zaś — Kochowski ze swymi regimentami; między nimi ustawiała się piechota niemiecka; równiny ku Dniestrowi zostawiono Lisowczykom i Zaporozcom. Na prawem skrzydle stanął Lubomirski (adlatus hetmana) z pułkami koronnymi, a środek zostawiono dla pułków, mających przybyć z królewiczem Władysławem. Drugą stronę Dniestr obwarowano na przedzie usypanym szansem przy moście — dla utrzymania komuni-

kacji z Podolem. Na nadchodzące 1 września wieści o nadciągających niezliczonych zastępach Turków — hetman, uderzając się po karabeli, odpowiadał przynoszącym owe wieści:

— Ta ich policzy.

A gdy mu z powodu nadchodzącej jesieni mówiono z troską o długi czas walki, uspokajał z uśmiechem:

— Skończymy prędzej, niż słońce waszą zjeie.

Aniżesz rycerstwa podnosiła ta wiara woda w zwycięstwo i w ślad za tym przybycie pułków zaporoskich, z którymi przebił się przez tłumy Tatarów wierny Polscy dzielny hetman Konaszewicz Sahajdaczny z 30.000 mołojców.

2 września nadciągający zastępy osmańskie, poprzedzone zasłaniającymi słońce tumanami kurzu, które wzbijały konne zastępy spahów i 10.000 wielbłądów, objuczonych żywnością i amunią.

Wzrok widów uderzał po raz pierwszy obecność Arabów i Murzynów, przecinających między spahami i piechotą janizarską. Niemniej dziwnym, a zarazem okazałym, był widok rozbitych natychmiast tysięcy namiotów, wśród których dominował olbrzymi namiot szkarłatny Sułtana, sam przez się tworzący jak gdyby połać z kilku nastu sal. Przed tym pałacem ustawiono z jednej strony słońce z lektykami, wiozącymi damy haremu sułtańskiego, a z drugiej wzniesiono wysoką wieżę, z której Sułtan miał się przypatrywać bojom, a której wysokość spóźnowidoczność z wieżą geneńską.

Zarazem nazajutrz ruszyli Turcy z atakiem na prawe skrzydło polskie przy okrzyku „Pa d y s z a h c z o k j a s z a!“ (niech żyje wielce pańszczyzna), na co ze strony polskiej odpowiedział rycerstwo swym hymnem: „Bogu Rodzica Dziewica“. Piechota przywitała Turków tak rzęsiwym ogniem, że musieli się cofnąć, straciwszy przytem w poległych bejlerbeja Bośni.

Radość z tego powodu w obozie polskim wzmogła jeszcze bardziej przybycie królewicza, w ślad za którym na trzeci dzień przybył pułk jego w liczebnie 10.000 ludzi.

Podjęgnięty oporem Osman, kazał w nocy usypać szaniec, z którego przez połowę 4 września z ustawionych tam baterii ostrzeliwano oboz polski, a utorowawszy w ten sposób sobie drogę, rzucił się na zaporozców. Piechota Sahajdaczna tak dzielnie dała im odpór, że gdy z sukcesem nadciągnęli Lisowczycy, zdołano nie tylko odeprzeć atak, ale posunąć się ku bateriom tureckim, gdzie zdobyto kilkanaście dział ciężkich, (których dla ciężkości uprowadzić wprawdzie nie zdołano, ale je zagwożdżono).

Trzy dni minęło na przygotowaniach obronnych do walki ponownej, w ciągu których wywoływano się na harce w pojedynkę — nie bez głośniejszych przeciwnikom rzuconych epitetów, przypominających o merytorycznej boje pod Troją.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Jan Grz...

*) P. dzieło nasze „Z siddylatów rumelijskich“ epiki wypraw wiedeńskiej akta tureckie w przedmowie i komentarzach.

Biuletyn austro-węgierski.

Wiedeń, dnia 28. września 1917.

Urzędowo ogłaszają d. 27. września 1917:

Wschodni teren.

W okolicy na wschód od Radowic ożywił się chwilami ogień nieprzyjacielskiej artylerii.

Włoski teren.

W obrębie grupy wojsk generała pułownika Boroewicza lotnicy nasi oraz ogień obronny stracili trzy nieprzyjacielskie samoloty. W obszarze Tonale patroli górskie dotarły poza front nieprzyjacielski i wysadziły tam dwie stacje kolei linowej, zburzyły kilka magazynów i powróciły, przywiodąc jeńców, same nie odniosły straty.

Szef sztabu generalnego.

Biuletyn niemiecki.

Berlin, dnia 28. września 1917.

Urzędowo ogłaszają d. 27. września 1917:

Zachodni teren.

Grupa wojsk ks. Ruprecht: Bitwa we Flandryi szalała wczoraj od wczesnego rana bez przerwy do późnej nocy, zaś drobniejsze walki toczyły się dalej aż do rana. Wypróbowana w walkach czwarta armia znów oparła się szturmowi angielskiemu. Wojska z wszystkich ziem niemieckich przyczyniły się do sukcesu dnia, w ciągu którego nieprzyjacieli ani jeszcze mniejszy zysk na terenie niż w dniu 20. września.

Ogień huraganowy o niesłychanej sile poprzedził ataki. Z pola ściany kurzu i dymu ruszyła naprzód piechota angielska na przetrzeń między Mangelaere a Hollebeke. W wielu punktach towarzyszyły atakowi automobille pancerne. Po obu stronach Langemark odparto kilkakrotnie szturm nieprzyjaciela ogniem i po walce zblizka. Od miejsca położonego na wschód od St. Julien aż do gościnyca Menin—Ypres udało się Anglikom wdrzeć na głębokość jednego kilometra w naszą strefę obronną, gdzie następnie w ciągu dnia toczyły się zacięte walki ze zmianą powodzenia. Nieprzyjacieli starał się masowo działać swą artylerią, poczynając od rana, walczył z naszymi kilkukrotnie ataki nieprzyjacielskie, w czasie których nieprzyjacieli ponieśli straty. Do tej pory nieprzyjacieli nie ponowili swych ataków. Angliści wystąpili do walki co najmniej 12 dywizji, lecz nie zdołali one zachwiać naszą obroną.

Na innych odcinkach frontu flandryjskiego i w Arterii tylko przejściowo wzmagala się czynność ogólna. Ostrzeliwanie Ostendy w nocy z dnia 25. na 26. bm. oprócz szkód w budynkach pociągnęło także za sobą ofiary z pośród ludności. Zginęło 15 Belgijczyków, a 25 odniosło ciężkie zranienia.

Grupa wojsk następcy tronu: Na północny wschód od Solissos w środkowych odłach Chemin des Dames i na wschodnim brzegu Mazy była ożywiona czynność działowa. Stacjonary tu miejscowe walki i na polu przed pozycjami.

Wczoraj stracono 17 nieprzyjacielskich samolotów.

Wschodni teren.

Koło Dzwina, nad jeziorem Narocz, na południowy zachód od Lucka, jakoteż w częściach frontu karpackiego na równinie rumuńskiej i nad dolnym Dunajem odżywał ogień.

Pierwszy jen. kwatermistrz Ludendorff.

Komunikat angielski.

Wiedeń. Komunikat angielski z 28. bm.: Wykonaliśmy dziś rano atak na szerokim froncie na wschód i północny wschód od Ypres i wzięliśmy jeńców.

Gabinet koalicyjny w Rosji.

Petersburg. B. kor. Pet. ag. tel. Główna komisja stronnictwa socjalistycznego Finlandy ogłasza apel do stronnictw socjalistycznych Rosji, w którym oświadcza, że terazniejszy sejm po nowych wyborach całą swą władzę przeleje na sejm nowy. Do tej pory sejm terazniejszy zmuszony jest odbywać posiedzenia celem załatwiania spraw niecierpiących zwłoki.

Włoskie relacje o nowym przesileniu.

Zurych. Z Mediolanu donoszą: Petersburscy korespondenci dzienników „Corriere della Sera” i „Secola” przesyłają swoim pismom zgodne wiadomości o mającym nastąpić użądaniu Kierenskiego.

Nowem, wielkiem dla Rosji nazwiskiem jest Czernow, przywódca lewicy Rady żołniersko-robotniczej, który domaga się dy-

ktatury proletariatu i zwraca się przeciw Kierenskiemu i Kornilowowi.

Odnosnie do prezydenta republiki rosyjskiej dowiaduje się korespondent „Corriere della Sera”, że prezydent ministrów będzie także piastował godność prezydenta republiki.

Odpadnięcie Rosji od ententy?

Wiedeń. (Telefonem). „Abend” donosi z Berlina, iż wedle informacji szwajcarskich, koła polityczne francuskie liczą się z możliwością, iż wkrótce Rosya odłączy się z powodów wewnętrznych od ententy.

Doniesienie to omawia obszernie prasa niemiecka, wywołując społeczeństwo niemieckie do dalszego wytrwania.

Z FINLANDYI.

Petersburg. B. kor. Pet. ag. tel. Główna komisja stronnictwa socjalistycznego Finlandy ogłasza apel do stronnictw socjalistycznych Rosji, w którym oświadcza, że terazniejszy sejm po nowych wyborach całą swą władzę przeleje na sejm nowy. Do tej pory sejm terazniejszy zmuszony jest odbywać posiedzenia celem załatwiania spraw niecierpiących zwłoki.

Włochy a nota papieska.

Wiedeń. (Telefonem). „Achtuhrblatt” donosi, iż na wczorajszym posiedzeniu włoska Rada ministrów rozpatrywała notę papieską. Zapadła uchwała, iż wogóle wykluczeniem jest, by rząd włoski na nią odpowiadał.

Sprawa Belgii.

Lugano. Korespondent watykański dziennika „Corriere della Sera” donosi, że Papież zażądał od Niemiec wyjaśnień co do Belgii, których w odpowiedzi Niemiec brakuje.

Lloyd George we Francji.

Londyn. B. Kor. Reuter. Lloyd George odjechał w poniedziałek do Francji. W towarzystwie jego znajdowali się szef sztabu generalnego Robertson. Lloyd George odbył w poniedziałek konferencję z francuskim prezydentem ministrów Painlevé, poczem odwiedził głównokomendującego wojskami angielskimi w jego kwatery głównej. Lloyd George powrócił w nocy do Londynu.

Asquith o angielskich celach wojny.

Londyn. B. Kor. Podczas manifestacji w sprawie celów wojennych w Leeds były premier Asquith wygłosił mowę, w której powiedział: Zgromadzenie to jest krokiem w akcyi uziębionej w całym państwie przez wydział wielkich stronnictw, aby teraz po rozpoczęciu się czwartego roku wojny wopiół w ludność jasne i zupełnie zrozumiałe celów wojennych koalicji.

Walcymy o pokój — a pokój świata całego, wart wszelkiej ofiary, wyjąwszy ofiarę tego wszystkiego co pokójowi nadaje wartość i trwałość jego zabezpieczenia. Takiemu pokójowi niepodobna znaleźć tam, gdzie przedtem często go szukano — w zaprzestaniu kroków nieprzyjacielskich i w rokowaniach, których wynik wyniknąłby z szeregu sprawowań i układów, a następnie był zdany na łaskę niezliczonych przypadków. Tem mniej możemy się spodziewać pokoju możliwego do przyjęcia po traktacie narzuconym zwyciężonym przez zwycięzców. Taki traktat mają w sobie za datę śmierci. Macie panowie trafny przykład niedorzeczności takich umów w traktacie z r. 1871, w których zwycięzcy Niemcy obstawiali przy przywłaszczeniu sobie obu prowincji Alzacji i Lotaryngii, wbrew woli mieszkańców tych prowincji. Dobrze będzie przypomnieć dziś sobie, że dwaj najwięksi mężowie niemieccy Bismarck i Moltke przewidywali następstwa tego pokoju, każdy ze swego odrębnego stanowiska. Bismarck skłaniał się ku pozostawieniu Francji Meuzu i zauważył wobec publicysty Buscha, że nie życzy sobie mieć w swoim domu za dużo Francuzów. Moltke w niespełna 4 lata po zawarciu pokoju powiedział w sejmie Rzeszy niemieckiej, że Niemcy muszą przez 50 lat być silnie uzbrojeni, aby obronić dwie prowincje, które zdobyły w ciągu nie całych 6 miesięcy. Czy kiedykolwiek przepowiednie jakaś potwierdziły lepiej bieg wypadków? Czytaliśmy w ostatnich dniach o powzięciu nowego kanclerska na notę pokoju papieża. Róż się w niej od niejasnych ogólników. Rząd niemiecki powiada, że to szczególna sympatya wita poglądy papieża i oświadcza, że cieszy się z tego, że wojna ma być zastąpiona sadami rozjemczymi i oraz chce porzucić wszelkie propozycje w tej mierze zgodne z „żywoćmi interesami Rzeszy niemieckiej i narodu niemieckiego”. — Czy zwrócić uwagę na to, że w tym czasie, gdy Niemcy wita poglądy papieża i oświadcza, że cieszy się z tego, że wojna ma być zastąpiona sadami rozjemczymi i oraz chce porzucić wszelkie propozycje w tej mierze zgodne z „żywoćmi interesami Rzeszy niemieckiej i narodu niemieckiego”, — Czy zwrócić uwagę na to, że w tym czasie, gdy Niemcy wita poglądy papieża i oświadcza, że cieszy się z tego, że wojna ma być zastąpiona sadami rozjemczymi i oraz chce porzucić wszelkie propozycje w tej mierze zgodne z „żywoćmi interesami Rzeszy niemieckiej i narodu niemieckiego”, — Czy zwrócić uwagę na to, że w tym czasie, gdy Niemcy wita poglądy papieża i oświadcza, że cieszy się z tego, że wojna ma być zastąpiona sadami rozjemczymi i oraz chce porzucić wszelkie propozycje w tej mierze zgodne z „żywoćmi interesami Rzeszy niemieckiej i narodu niemieckiego”, — Czy zwrócić uwagę na to, że w tym czasie, gdy Niemcy wita poglądy papieża i oświadcza, że cieszy się z tego, że wojna ma być zastąpiona sadami rozjemczymi i oraz chce porzucić wszelkie propozycje w tej mierze zgodne z „żywoćmi interesami Rzeszy niemieckiej i narodu niemieckiego”, — Czy zwrócić uwagę na to, że w tym czasie, gdy Niemcy wita poglądy papieża i oświadcza, że cieszy się z tego, że wojna ma być zastąpiona sadami rozjemczymi i oraz chce porzucić wszelkie propozycje w tej mierze zgodne z „żywoćmi interesami Rzeszy niemieckiej i narodu niemieckiego”, — Czy zwrócić uwagę na to, że w tym czasie, gdy Niemcy wita poglądy papieża i oświadcza, że cieszy się z tego, że wojna ma być zastąpiona sadami rozjemczymi i oraz chce porzucić wszelkie propozycje w tej mierze zgodne z „żywoćmi interesami Rzeszy niemieckiej i narodu niemieckiego”, — Czy zwrócić uwagę na to, że w tym czasie, gdy Niemcy wita poglądy papieża i oświadcza, że cieszy się z tego, że wojna ma być zastąpiona sadami rozjemczymi i oraz chce porzucić wszelkie propozycje w tej mierze zgodne z „żywoćmi interesami Rzeszy niemieckiej i narodu niemieckiego”, — Czy zwrócić uwagę na to, że w tym czasie, gdy Niemcy wita poglądy papieża i oświadcza, że cieszy się z tego, że wojna ma być zastąpiona sadami rozjemczymi i oraz chce porzucić wszelkie propozycje w tej mierze zgodne z „żywoćmi interesami Rzeszy niemieckiej i narodu niemieckiego”, — Czy zwrócić uwagę na to, że w tym czasie, gdy Niemcy wita poglądy papieża i oświadcza, że cieszy się z tego, że wojna ma być zastąpiona sadami rozjemczymi i oraz chce porzucić wszelkie propozycje w tej mierze zgodne z „żywoćmi interesami Rzeszy niemieckiej i narodu niemieckiego”, — Czy zwrócić uwagę na to, że w tym czasie, gdy Niemcy wita poglądy papieża i oświadcza, że cieszy się z tego, że wojna ma być zastąpiona sadami rozjemczymi i oraz chce porzucić wszelkie propozycje w tej mierze zgodne z „żywoćmi interesami Rzeszy niemieckiej i narodu niemieckiego”, — Czy zwrócić uwagę na to, że w tym czasie, gdy Niemcy wita poglądy papieża i oświadcza, że cieszy się z tego, że wojna ma być zastąpiona sadami rozjemczymi i oraz chce porzucić wszelkie propozycje w tej mierze zgodne z „żywoćmi interesami Rzeszy niemieckiej i narodu niemieckiego”, — Czy zwrócić uwagę na to, że w tym czasie, gdy Niemcy wita poglądy papieża i oświadcza, że cieszy się z tego, że wojna ma być zastąpiona sadami rozjemczymi i oraz chce porzucić wszelkie propozycje w tej mierze zgodne z „żywoćmi interesami Rzeszy niemieckiej i narodu niemieckiego”, — Czy zwrócić uwagę na to, że w tym czasie, gdy Niemcy wita poglądy papieża i oświadcza, że cieszy się z tego, że wojna ma być zastąpiona sadami rozjemczymi i oraz chce porzucić wszelkie propozycje w tej mierze zgodne z „żywoćmi interesami Rzeszy niemieckiej i narodu niemieckiego”, — Czy zwrócić uwagę na to, że w tym czasie, gdy Niemcy wita poglądy papieża i oświadcza, że cieszy się z tego, że wojna ma być zastąpiona sadami rozjemczymi i oraz chce porzucić wszelkie propozycje w tej mierze zgodne z „żywoćmi interesami Rzeszy niemieckiej i narodu niemieckiego”, — Czy zwrócić uwagę na to, że w tym czasie, gdy Niemcy wita poglądy papieża i oświadcza, że cieszy się z tego, że wojna ma być zastąpiona sadami rozjemczymi i oraz chce porzucić wszelkie propozycje w tej mierze zgodne z „żywoćmi interesami Rzeszy niemieckiej i narodu niemieckiego”, — Czy zwrócić uwagę na to, że w tym czasie, gdy Niemcy wita poglądy papieża i oświadcza, że cieszy się z tego, że wojna ma być zastąpiona sadami rozjemczymi i oraz chce porzucić wszelkie propozycje w tej mierze zgodne z „żywoćmi interesami Rzeszy niemieckiej i narodu niemieckiego”, — Czy zwrócić uwagę na to, że w tym czasie, gdy Niemcy wita poglądy papieża i oświadcza, że cieszy się z tego, że wojna ma być zastąpiona sadami rozjemczymi i oraz chce porzucić wszelkie propozycje w tej mierze zgodne z „żywoćmi interesami Rzeszy niemieckiej i narodu niemieckiego”, — Czy zwrócić uwagę na to, że w tym czasie, gdy Niemcy wita poglądy papieża i oświadcza, że cieszy się z tego, że wojna ma być zastąpiona sadami rozjemczymi i oraz chce porzucić wszelkie propozycje w tej mierze zgodne z „żywoćmi interesami Rzeszy niemieckiej i narodu niemieckiego”, — Czy zwrócić uwagę na to, że w tym czasie, gdy Niemcy wita poglądy papieża i oświadcza, że cieszy się z tego, że wojna ma być zastąpiona sadami rozjemczymi i oraz chce porzucić wszelkie propozycje w tej mierze zgodne z „żywoćmi interesami Rzeszy niemieckiej i narodu niemieckiego”, — Czy zwrócić uwagę na to, że w tym czasie, gdy Niemcy wita poglądy papieża i oświadcza, że cieszy się z tego, że wojna ma być zastąpiona sadami rozjemczymi i oraz chce porzucić wszelkie propozycje w tej mierze zgodne z „żywoćmi interesami Rzeszy niemieckiej i narodu niemieckiego”, — Czy zwrócić uwagę na to, że w tym czasie, gdy Niemcy wita poglądy papieża i oświadcza, że cieszy się z tego, że wojna ma być zastąpiona sadami rozjemczymi i oraz chce porzucić wszelkie propozycje w tej mierze zgodne z „żywoćmi interesami Rzeszy niemieckiej i narodu niemieckiego”, — Czy zwrócić uwagę na to, że w tym czasie, gdy Niemcy wita poglądy papieża i oświadcza, że cieszy się z tego, że wojna ma być zastąpiona sadami rozjemczymi i oraz chce porzucić wszelkie propozycje w tej mierze zgodne z „żywoćmi interesami Rzeszy niemieckiej i narodu niemieckiego”, — Czy zwrócić uwagę na to, że w tym czasie, gdy Niemcy wita poglądy papieża i oświadcza, że cieszy się z tego, że wojna ma być zastąpiona sadami rozjemczymi i oraz chce porzucić wszelkie propozycje w tej mierze zgodne z „żywoćmi interesami Rzeszy niemieckiej i narodu niemieckiego”, — Czy zwrócić uwagę na to, że w tym czasie, gdy Niemcy wita poglądy papieża i oświadcza, że cieszy się z tego, że wojna ma być zastąpiona sadami rozjemczymi i oraz chce porzucić wszelkie propozycje w tej mierze zgodne z „żywoćmi interesami Rzeszy niemieckiej i narodu niemieckiego”, — Czy zwrócić uwagę na to, że w tym czasie, gdy Niemcy wita poglądy papieża i oświadcza, że cieszy się z tego, że wojna ma być zastąpiona sadami rozjemczymi i oraz chce porzucić wszelkie propozycje w tej mierze zgodne z „żywoćmi interesami Rzeszy niemieckiej i narodu niemieckiego”, — Czy zwrócić uwagę na to, że w tym czasie, gdy Niemcy wita poglądy papieża i oświadcza, że cieszy się z tego, że wojna ma być zastąpiona sadami rozjemczymi i oraz chce porzucić wszelkie propozycje w tej mierze zgodne z „żywoćmi interesami Rzeszy niemieckiej i narodu niemieckiego”, — Czy zwrócić uwagę na to, że w tym czasie, gdy Niemcy wita poglądy papieża i oświadcza, że cieszy się z tego, że wojna ma być zastąpiona sadami rozjemczymi i oraz chce porzucić wszelkie propozycje w tej mierze zgodne z „żywoćmi interesami Rzeszy niemieckiej i narodu niemieckiego”, — Czy zwrócić uwagę na to, że w tym czasie, gdy Niemcy wita poglądy papieża i oświadcza, że cieszy się z tego, że wojna ma być zastąpiona sadami rozjemczymi i oraz chce porzucić wszelkie propozycje w tej mierze zgodne z „żywoćmi interesami Rzeszy niemieckiej i narodu niemieckiego”, — Czy zwrócić uwagę na to, że w tym czasie, gdy Niemcy wita poglądy papieża i oświadcza, że cieszy się z tego, że wojna ma być zastąpiona sadami rozjemczymi i oraz chce porzucić wszelkie propozycje w tej mierze zgodne z „żywoćmi interesami Rzeszy niemieckiej i narodu niemieckiego”, — Czy zwrócić uwagę na to, że w tym czasie, gdy Niemcy wita poglądy papieża i oświadcza, że cieszy się z tego, że wojna ma być zastąpiona sadami rozjemczymi i oraz chce porzucić wszelkie propozycje w tej mierze zgodne z „żywoćmi interesami Rzeszy niemieckiej i narodu niemieckiego”, — Czy zwrócić uwagę na to, że w tym czasie, gdy Niemcy wita poglądy papieża i oświadcza, że cieszy się z tego, że wojna ma być zastąpiona sadami rozjemczymi i oraz chce porzucić wszelkie propozycje w tej mierze zgodne z „żywoćmi interesami Rzeszy niemieckiej i narodu niemieckiego”, — Czy zwrócić uwagę na to, że w tym czasie, gdy Niemcy wita poglądy papieża i oświadcza, że cieszy się z tego, że wojna ma być zastąpiona sadami rozjemczymi i oraz chce porzucić wszelkie propozycje w tej mierze zgodne z „żywoćmi interesami Rzeszy niemieckiej i narodu niemieckiego”, — Czy zwrócić uwagę na to, że w tym czasie, gdy Niemcy wita poglądy papieża i oświadcza, że cieszy się z tego, że wojna ma być zastąpiona sadami rozjemczymi i oraz chce porzucić wszelkie propozycje w tej mierze zgodne z „żywoćmi interesami Rzeszy niemieckiej i narodu niemieckiego”, — Czy zwrócić uwagę na to, że w tym czasie, gdy Niemcy wita poglądy papieża i oświadcza, że cieszy się z tego, że wojna ma być zastąpiona sadami rozjemczymi i oraz chce porzucić wszelkie propozycje w tej mierze zgodne z „żywoćmi interesami Rzeszy niemieckiej i narodu niemieckiego”, — Czy zwrócić uwagę na to, że w tym czasie, gdy Niemcy wita poglądy papieża i oświadcza, że cieszy się z tego, że wojna ma być zastąpiona sadami rozjemczymi i oraz chce porzucić wszelkie propozycje w tej mierze zgodne z „żywoćmi interesami Rzeszy niemieckiej i narodu niemieckiego”, — Czy zwrócić uwagę na to, że w tym czasie, gdy Niemcy wita poglądy papieża i oświadcza, że cieszy się z tego, że wojna ma być zastąpiona sadami rozjemczymi i oraz chce porzucić wszelkie propozycje w tej mierze zgodne z „żywoćmi interesami Rzeszy niemieckiej i narodu niemieckiego”, — Czy zwrócić uwagę na to, że w tym czasie, gdy Niemcy wita poglądy papieża i oświadcza, że cieszy się z tego, że wojna ma być zastąpiona sadami rozjemczymi i oraz chce porzucić wszelkie propozycje w tej mierze zgodne z „żywoćmi interesami Rzeszy niemieckiej i narodu niemieckiego”, — Czy zwrócić uwagę na to, że w tym czasie, gdy Niemcy wita poglądy papieża i oświadcza, że cieszy się z tego, że wojna ma być zastąpiona sadami rozjemczymi i oraz chce porzucić wszelkie propozycje w tej mierze zgodne z „żywoćmi interesami Rzeszy niemieckiej i narodu niemieckiego”, — Czy zwrócić uwagę na to, że w tym czasie, gdy Niemcy wita poglądy papieża i oświadcza, że cieszy się z tego, że wojna ma być zastąpiona sadami rozjemczymi i oraz chce porzucić wszelkie propozycje w tej mierze zgodne z „żywoćmi interesami Rzeszy niemieckiej i narodu niemieckiego”, — Czy zwrócić uwagę na to, że w tym czasie, gdy Niemcy wita poglądy papieża i oświadcza, że cieszy się z tego, że wojna ma być zastąpiona sadami rozjemczymi i oraz chce porzucić wszelkie propozycje w tej mierze zgodne z „żywoćmi interesami Rzeszy niemieckiej i narodu niemieckiego”, — Czy zwrócić uwagę na to, że w tym czasie, gdy Niemcy wita poglądy papieża i oświadcza, że cieszy się z tego, że wojna ma być zastąpiona sadami rozjemczymi i oraz chce porzucić wszelkie propozycje w tej mierze zgodne z „żywoćmi interesami Rzeszy niemieckiej i narodu niemieckiego”, — Czy zwrócić uwagę na to, że w tym czasie, gdy Niemcy wita poglądy papieża i oświadcza, że cieszy się z tego, że wojna ma być zastąpiona sadami rozjemczymi i oraz chce porzucić wszelkie propozycje w tej mierze zgodne z „żywoćmi interesami Rzeszy niemieckiej i narodu niemieckiego”, — Czy zwrócić uwagę na to, że w tym czasie, gdy Niemcy wita poglądy papieża i oświadcza, że cieszy się z tego, że wojna ma być zastąpiona sadami rozjemczymi i oraz chce porzucić wszelkie propozycje w tej mierze zgodne z „żywoćmi interesami Rzeszy niemieckiej i narodu niemieckiego”, — Czy zwrócić uwagę na to, że w tym czasie, gdy Niemcy wita poglądy papieża i oświadcza, że cieszy się z tego, że wojna ma być zastąpiona sadami rozjemczymi i oraz chce porzucić wszelkie propozycje w tej mierze zgodne z „żywoćmi interesami Rzeszy niemieckiej i narodu niemieckiego”, — Czy zwrócić uwagę na to, że w tym czasie, gdy Niemcy wita poglądy papieża i oświadcza, że cieszy się z tego, że wojna ma być zastąpiona sadami rozjemczymi i oraz chce porzucić wszelkie propozycje w tej mierze zgodne z „żywoćmi interesami Rzeszy niemieckiej i narodu niemieckiego”, — Czy zwrócić uwagę na to, że w tym czasie, gdy Niemcy wita poglądy papieża i oświadcza, że cieszy się z tego, że wojna ma być zastąpiona sadami rozjemczymi i oraz chce porzucić wszelkie propozycje w tej mierze zgodne z „żywoćmi interesami Rzeszy niemieckiej i narodu niemieckiego”, — Czy zwrócić uwagę na to, że w tym czasie, gdy Niemcy wita poglądy papieża i oświadcza, że cieszy się z tego, że wojna ma być zastąpiona sadami rozjemczymi i oraz chce porzucić wszelkie propozycje w tej mierze zgodne z „żywoćmi interesami Rzeszy niemieckiej i narodu niemieckiego”, — Czy zwrócić uwagę na to, że w tym czasie, gdy Niemcy wita poglądy papieża i oświadcza, że cieszy się z tego, że wojna ma być zastąpiona sadami rozjemczymi i oraz chce porzucić wszelkie propozycje w tej mierze zgodne z „żywoćmi interesami Rzeszy niemieckiej i narodu niemieckiego”, — Czy zwrócić uwagę na to, że w tym czasie, gdy Niemcy wita poglądy papieża i oświadcza, że cieszy się z tego, że wojna ma być zastąpiona sadami rozjemczymi i oraz chce porzucić wszelkie propozycje w tej mierze zgodne z „żywoćmi interesami Rzeszy niemieckiej i narodu niemieckiego”, — Czy zwrócić uwagę na to, że w tym czasie, gdy Niemcy wita poglądy papieża i oświadcza, że cieszy się z tego, że wojna ma być zastąpiona sadami rozjemczymi i oraz chce porzucić wszelkie propozycje w tej mierze zgodne z „żywoćmi interesami Rzeszy niemieckiej i narodu niemieckiego”, — Czy zwrócić uwagę na to, że w tym czasie, gdy Niemcy wita poglądy papieża i oświadcza, że cieszy się z tego, że wojna ma być zastąpiona sadami rozjemczymi i oraz chce porzucić wszelkie propozycje w tej mierze zgodne z „żywoćmi interesami Rzeszy niemieckiej i narodu niemieckiego”, — Czy zwrócić uwagę na to, że w tym czasie, gdy Niemcy wita poglądy papieża i oświadcza, że cieszy się z tego, że wojna ma być zastąpiona sadami rozjemczymi i oraz chce porzucić wszelkie propozycje w tej mierze zgodne z „żywoćmi interesami Rzeszy niemieckiej i narodu niemieckiego”, — Czy zwrócić uwagę na to, że w tym czasie, gdy Niemcy wita poglądy papieża i oświadcza, że cieszy się z tego, że wojna ma być zastąpiona sadami rozjemczymi i oraz chce porzucić wszelkie propozycje w tej mierze zgodne z „żywoćmi interesami Rzeszy niemieckiej i narodu niemieckiego”, — Czy zwrócić uwagę na to, że w tym czasie, gdy Niemcy wita poglądy papieża i oświadcza, że cieszy się z tego, że wojna ma być zastąpiona sadami rozjemczymi i oraz chce porzucić wszelkie propozycje w tej mierze zgodne z „żywoćmi interesami Rzeszy niemieckiej i narodu niemieckiego”, — Czy zwrócić uwagę na to, że w tym czasie, gdy Niemcy wita poglądy papieża i oświadcza, że cieszy się z tego, że wojna ma być zastąpiona sadami rozjemczymi i oraz chce porzucić wszelkie propozycje w tej mierze zgodne z „żywoćmi interesami Rzeszy niemieckiej i narodu niemieckiego”, — Czy zwrócić uwagę na to, że w tym czasie, gdy Niemcy wita poglądy papieża i oświadcza, że cieszy się z tego, że wojna ma być zastąpiona sadami rozjemczymi i oraz chce porzucić wszelkie propozycje w tej mierze zgodne z „żywoćmi interesami Rzeszy niemieckiej i narodu niemieckiego”, — Czy zwrócić uwagę na to, że w tym czasie, gdy Niemcy wita poglądy papieża i oświadcza, że cieszy się z tego, że wojna ma być zastąpiona sadami rozjemczymi i oraz chce porzucić wszelkie propozycje w tej mierze zgodne z „żywoćmi interesami Rzeszy niemieckiej i narodu niemieckiego”, — Czy zwrócić uwagę na to, że w tym czasie, gdy Niemcy wita poglądy papieża i oświadcza, że cieszy się z tego, że wojna ma być zastąpiona sadami rozjemczymi i oraz chce porzucić wszelkie propozycje w tej mierze zgodne z „żywoćmi interesami Rzeszy niemieckiej i narodu niemieckiego”, — Czy zwrócić uwagę na to, że w tym czasie, gdy Niemcy wita poglądy papieża i oświadcza, że cieszy się z tego, że wojna ma być zastąpiona sadami rozjemczymi i oraz chce porzucić wszelkie propozycje w tej mierze zgodne z „żywoćmi interesami Rzeszy niemieckiej i narodu niemieckiego”, — Czy zwrócić uwagę na to, że w tym czasie, gdy Niemcy wita poglądy papieża i oświadcza, że cieszy się z tego, że wojna ma być zastąpiona sadami rozjemczymi i oraz chce porzucić wszelkie propozycje w tej mierze zgodne z „żywoćmi interesami Rzeszy niemieckiej i narodu niemieckiego”, — Czy zwrócić uwagę na to, że w tym czasie, gdy Niemcy wita poglądy papieża i oświadcza, że cieszy się z tego, że wojna ma być zastąpiona sadami rozjemczymi i oraz chce porzucić wszelkie propozycje w tej mierze zgodne z „żywoćmi interesami Rzeszy niemieckiej i narodu niemieckiego”, — Czy zwrócić uwagę na to, że w tym czasie, gdy Niemcy wita poglądy papieża i oświadcza, że cieszy się z tego, że wojna ma być zastąpiona sadami rozjemczymi i oraz chce porzucić wszelkie propozycje w tej mierze zgodne z „żywoćmi interesami Rzeszy niemieckiej i narodu niemieckiego”, — Czy zwrócić uwagę na to, że w tym czasie, gdy Niemcy wita poglądy papieża i oświadcza, że cieszy się z tego, że wojna ma być zastąpiona sadami rozjemczymi i oraz chce porzucić wszelkie propozycje w tej mierze zgodne z „żywoćmi interesami Rzeszy niemieckiej i narodu niemieckiego”, — Czy zwrócić uwagę na to, że w tym czasie, gdy Niemcy wita poglądy papieża i oświadcza, że cieszy się z tego, że wojna ma być zastąpiona sadami rozjemczymi i oraz chce porzucić wszelkie propozycje w tej mierze zgodne z „żywoćmi interesami Rzeszy niemieckiej i narodu niemieckiego”, — Czy zwrócić uwagę na to, że w tym czasie, gdy Niemcy wita poglądy papieża i oświadcza, że cieszy się z tego, że wojna ma być zastąpiona sadami rozjemczymi i oraz chce porzucić wszelkie propozycje w tej mierze zgodne z „żywoćmi interesami Rzeszy niemieckiej i narodu niemieckiego”, — Czy zwrócić uwagę na to, że w tym czasie, gdy Niemcy wita poglądy papieża i oświadcza, że cieszy się z tego, że wojna ma być zastąpiona sadami rozjemczymi i oraz chce porzucić wszelkie propozycje w tej mierze zgodne z „żywoćmi interesami Rzeszy niemieckiej i narodu niemieckiego”, — Czy zwrócić uwagę na to, że w tym czasie, gdy Niemcy wita poglądy papieża i oświadcza, że cieszy się z tego, że wojna ma być zastąpiona sadami rozjemczymi i oraz chce porzucić wszelkie propozycje w tej mierze zgodne z „żywoćmi interesami Rzeszy niemieckiej i narodu niemieckiego”, — Czy zwrócić uwagę na to, że w tym czasie, gdy Niemcy wita poglądy papieża i oświadcza, że cieszy się z tego, że wojna ma być zastąpiona sadami rozjemczymi i oraz chce porzucić wszelkie propozycje w tej mierze zgodne z „żywoćmi interesami Rzeszy niemieckiej i narodu niemieckiego”, — Czy zwrócić uwagę na to, że w tym czasie, gdy Niemcy wita poglądy papieża i oświadcza, że cieszy się z tego, że wojna ma być zastąpiona sadami rozjemczymi i oraz chce porzucić wszelkie propozycje w tej mierze zgodne z „żywoćmi interesami Rzeszy niemieckiej i narodu niemieckiego”, — Czy zwrócić uwagę na to, że w tym czasie, gdy Niemcy wita poglądy papieża i oświadcza, że cieszy się z tego, że wojna ma być zastąpiona sadami rozjemczymi i oraz chce porzucić wszelkie propozycje w tej mierze zgodne z „żywoćmi interesami Rzeszy niemieckiej i narodu niemieckiego”, — Czy zwrócić uwagę na to, że w tym czasie, gdy Niemcy wita poglądy papieża i oświadcza, że cieszy się z tego, że wojna ma być zastąpiona sadami rozjemczymi i oraz chce porzucić wszelkie propozycje w tej mierze zgodne z „żywoćmi interesami Rzeszy niemieckiej i narodu niemieckiego”, — Czy zwrócić uwagę na to, że w tym czasie, gdy Niemcy wita poglądy papieża i oświadcza, że cieszy się z tego, że wojna ma być zastąpiona sadami rozjemczymi i oraz chce porzucić wszelkie propozycje w tej mierze zgodne z „żywoćmi interesami Rzeszy niemieckiej i narodu niemieckiego”, — Czy zwrócić uwagę na to, że w tym czasie, gdy Niemcy wita poglądy papieża i oświadcza, że cieszy się z tego, że wojna ma być zastąpiona sadami rozjemczymi i oraz chce porzucić wszelkie propozycje w tej mierze zgodne z „żywoćmi interesami Rzeszy niemieckiej i narodu niemieckiego”, — Czy zwrócić uwagę na to, że w tym czasie, gdy Niemcy wita poglądy papieża i oświadcza, że cieszy się z tego, że wojna ma być zastąpiona sadami rozjemczymi i oraz chce porzucić wszelkie propozycje w tej mierze zgodne z „żywoćmi interesami Rzeszy niemieckiej i narodu niemieckiego”, — Czy zwrócić uwagę na to, że w tym czasie, gdy Niemcy wita poglądy papieża i oświadcza, że cieszy się z tego, że wojna ma być zastąpiona sadami rozjemczymi i oraz chce porzucić wszelkie propozycje w tej mierze zgodne z „żywoćmi interesami Rzeszy niemieckiej i narodu niemieckiego”, — Czy zwrócić uwagę na to, że w tym czasie, gdy Niemcy wita poglądy papieża i oświadcza, że cieszy się z tego, że wojna ma być zastąpiona sadami rozjemczymi i oraz chce porzucić wszelkie propozycje w tej mierze zgodne z „żywoćmi interesami Rzeszy niemieckiej i narodu niemieckiego”, — Czy zwrócić uwagę na to, że w tym czasie, gdy Niemcy wita poglądy papieża i oświadcza, że cieszy się z tego, że wojna ma być zastąpiona sadami rozjemczymi i oraz chce porzucić wszelkie propozycje w tej mierze zgodne z „żywoćmi interesami Rzeszy niemieckiej i narodu niemieckiego”, — Czy zwrócić uwagę na to, że w tym czasie, gdy Niemcy wita poglądy papieża i oświadcza, że cieszy się z tego, że wojna ma być zastąpiona sadami rozjemczymi i oraz chce porzucić wszelkie propozycje w tej mierze zgodne z „żywoćmi interesami Rzeszy niemieckiej i narodu niemieckiego”, — Czy zwrócić uwagę na to, że w tym czasie, gdy Niemcy wita poglądy papieża i oświadcza, że cieszy się z tego, że wojna ma być zastąpiona sadami rozjemczymi i oraz chce porzucić wszelkie propozycje w tej mierze zgodne z „żywoćmi interesami Rzeszy niemieckiej i narodu niemieckiego”, — Czy zwrócić uwagę na to, że w tym czasie, gdy Niemcy wita poglądy papieża i oświadcza, że cieszy się z tego, że wojna ma być zastąpiona sadami rozjemczymi i oraz chce porzucić wszelkie propozycje w tej mierze zgodne z „żywoćmi interesami Rzeszy niemieckiej i narodu niemieckiego”, — Czy zwrócić uwagę na to, że w tym czasie, gdy Niemcy wita poglądy papieża i oświadcza, że cieszy się z tego, że wojna ma być zastąpiona sadami rozjemczymi i oraz chce porzucić wszelkie propozycje w tej mierze zgodne z „żywoćmi interesami Rzeszy niemieckiej i narodu niemieckiego”, — Czy zwrócić uwagę na to, że w tym czasie, gdy Niemcy wita poglądy papieża i oświadcza, że cieszy się z tego, że wojna ma być zastąpiona sadami rozjemczymi i oraz chce porzucić wszelkie propozycje w tej mierze zgodne z „żywoćmi interesami Rzeszy niemieckiej i narodu niemieckiego”, — Czy zwrócić uwagę na to, że w tym czasie, gdy Niemcy wita poglądy papieża i oświadcza, że cieszy się z tego, że wojna ma być zastąpiona sadami rozjemczymi i oraz chce porzucić wszelkie propozycje w tej mierze zgodne z „żywoćmi interesami Rzeszy niemieckiej i narodu niemieckiego”, — Czy zwrócić uwagę na to, że w tym czasie, gdy Niemcy wita poglądy papieża i oświadcza, że cieszy się z tego, że wojna ma być zastąpiona sadami rozjemczymi i oraz chce porzucić wszelkie propozycje w tej mierze zgodne z „żywoćmi interesami Rzeszy niemieckiej i narodu niemieckiego”, — Czy zwrócić uwagę na to, że w tym czasie, gdy Niemcy wita poglądy papieża i oświadcza, że cieszy się z tego, że wojna ma być zastąpiona sadami rozjemczymi i oraz chce porzucić wszelkie propozycje w tej mierze zgodne z „żywoćmi interesami Rzeszy niemieckiej i narodu niemieckiego”, — Czy zwrócić uwagę na to, że w tym czasie, gdy Niemcy wita poglądy papieża i oświadcza, że cieszy się z tego, że wojna ma być zastąpiona sadami rozjemczymi i oraz chce porzucić wszelkie propozycje w tej mierze zgodne z „żywoćmi interesami Rzeszy niemieckiej i narodu niemieckiego”, — Czy zwrócić uwagę na to, że w tym czasie, gdy Niemcy wita poglądy papieża i oświadcza, że cieszy się z tego, że wojna ma być zastąpiona sadami rozjemczymi i oraz chce porzucić wszelkie propozycje w tej mierze zgodne z „żywoćmi interesami Rzeszy niemieckiej i narodu niemieckiego”, — Czy zwrócić uwagę na to, że w tym czasie, gdy Niemcy wita poglądy papieża i oświadcza, że cieszy się z tego, że wojna ma być zastąpiona sadami rozjemczymi i oraz chce porzucić wszelkie propozycje w tej mierze zgodne z „żywoćmi interesami Rzes

Dokąd pójść?
TEATR MIEJSKI
IM. JUL. SŁOWACKIEGO
W piątek 28 września b. r.
MURZYN
komedia w 3 aktach J. Szaniawskiego.
OSOBY: Panna Rybka, jej przy-
ciotki i pomocnicy. Ada Kosmowska
Hobubla Leski Kaczeński Niezabudzi
Lusia Hela Małda Nierda Czesia Doda
Stania Jim, młody murzyn Tenicki, właściciel sklepu Pan Kukliński Wojciech, woźny Mistrz Technik II. Nauczyciele, pensjonarki, służba.
Reżyser: Józef Sosnowski.
Początek o godzinie 7.

TEATR LUDOWY
ULICA RAJSKA NUMER 12.
W piątek 28 września b. r.
TEATR
ZAMKNIĘTY.

TEATR ŚWIETLY
„UCIECHA”
UL. 5. LISTOPADA L. 16.
Od piątku 21. do czwartku 27. września
Z pośmiertnej edycji obrazów
WALDEMARA PSYLANDRA
TAŃCZĄCY BŁAZEN
Historia trag. pieroła w 4 częściach.
W głównej roli Waldemar Psylander.
Wykonała firma „Nordisk”.
Ponadto w programie inne obrazy.
Codziennie koncerty najwybitniejszego zespołu
orkiestralny Krakowa, złożony z 12 osób.
Początek przedstawień o godz. 4-15 pop.

TEATR ŚWIETLY
PROMIEN
UL. CAPODWARTE L. 6.
Od piątku 21. do czwartku 27. września
Program podwójny:
PIEŚŃ PRZERWANA
Poemat miłosny w 8 częściach.
Nieśmiały Beniaminek
Początek przedstawień o godz. 4-15 pop.

KINO-WANDA
UL. ŚW. GERTRUDY NR. 5.
Od piątku 28. do niedzieli 30. września b. r.
Ochrona psów. Japońska rzeka Katsura.
PRZYKRA POMYŁKA.
Max Linder znalazł harczkę.
Stara przyjaciółka.
Jeden obraz a dwie dusze.

KINO LUBICZ
UL. LUBICZ L. 15, obok dworca kolejow.
Od 25 do 27 września włącznie
Tajemnica zamku Rottersheim
sensacyjny dramat w 4 aktach.
WYWIEDZIONY W POLE
komedia.
Wytwarzanie sztucznych diamentów
zdjęcie z natury.

KINO OPIEKA
ULICA ZIELONA NUMER 17.
Od 21. do 24. września b. r.
„PROBLEM KRYMINALISTYKI”
dramat kryminalny w 4 aktach.
PANNA DETEKTYWEM
komedia w 2 aktach.
Najnowsze zdjęcia z placu boju.

KINOTEATR SZTUKA
HOTEL BASKI,
ul. św. Jana L. 8.
Od piątku 28. września do poniedziałku 1. października włącznie
AWENARYUSZ
dramat ludzkiej namiętności w 5 aktach, występy LOTTE
NEUMANN, słynnej piękności światowej.
Bubi i cudowna świnka
doskonała komedia, występ Bubi'ego.
Święta słońca, zdjęcie z natury.
Początek o godz. 4 1/2. (Niedziela o 2).

OBRAZY
Axentowicza, Buchbindera, Chetmonskiego,
J. Kossaka, Lipińskiego, Wyczółkowskiego
i bardzo wielu innych wybitnych
malarzy polskich 1928
DO NABYCIA
w Salonie Sztuk Pięknych „Zachęta”
Kraków, ul. Szczepańska 7, I. p., dom WP. Zdanowicza.

Rolnik
z wykształceniem akademickim (Wiedeńska Akade-
mia ziemianstwa) i z doskonałą praktyką, Królewski
lat 27, poszukuje odpowiedniej posesji w Galicji,
o ile możliwości przy większym majątku. Warunki od
umowy. Posadę może objąć zaraz. Adres do podję-
cia w Administracji „Głosu Narodu”. 1976
Służący starszy, silny
i chłopiec 1973
potrzebny do biura.
Zgłoszenia: Rynek 32, II. p.

Miód prawdziwy,
karpacki, kuracyjny,
Bryndzę świeżą,
Grzyby prawdziwe,
wysła w 5- i 10-kilogr. pakietach pocztowych
M. DEBLESSEN, Dolina.
Oferty na żądanie. 1495

Czosnek
Cebule
Jablka
Orzechy laskowe
Chrzan
i t. p. — wysyła
M. DEBLESSEN Dolina
pocztówkami. 1819

Biuro administracji nieruchomości
Dra Eug. Urbańskiego
w Krakowie, ul. Karmelicka 28,
przyjmuje w zarząd domy, wille, kamie-
nice, dobra ziemskie, gdziekolwiek w Ga-
licji położone. 1824

Obrazy oryginalne wybitnych artystów
Reprodukcyje z polskiej i obcej sztuki,
treści religijnej, patriotycznej i rodzajowej.
Druki gospodarcze, druki parafialne. Ta-
pety — w dużym wyborze. 1869
ALBUM KRAKOWA według akwarel St. Tondosa i J. Kossaka.

Z. KUTRZEBA
Kraków, ulica Wiślna L. 11.

Kupię sypialnię
oraz 1844
urządzenie salonu
razem lub oddzielnie, używane, lecz w bar-
dzo dobrym stanie, zaraz lub później.
Zgłoszenia pod „Salon” do Administracji.

DWA ŁABĘDZIE
do sprzedania.
Wiadomość w Zarządzie ogrodów miej-
skich w Krakowie, ul. Lubicz 23. 1954

Na obchód Kościuszkowski
Obrazy narodowe!
W. KOSSAK: Przysięga Kościuszki na rynku
krakowskim, okazały obraz barwny,
wielkość 64x86 cm. Cena K 4-
JUL. KOSSAK: Kościuszko na koniu, Poniat-
owski na koniu, Sobieski na koniu, Czar-
niecki na koniu, wielk. 65x51 cm. po 2.50
JAN STYKA: 1) Kościuszko pod Raszawicami
wielk. 48x64 1.50
2) Zdobyte armat, wyd. barwne 48x64 1.50
W. KOSSAK: 1) Bartosz Głowacki na zdobytej
armacie moskiewskiej, wykon. barw.
wielk. 44x58 2.50
2) Kiliński prowadził jeńców moskiew-
skich, wyk. barwne, wielk. 44x58 2.50
Portrety: Kościuszki, Mickiewicza, Poniatow-
skiego, Pułaskiego, Słowackiego, Kra-
skiego według oryginałów J. M.
Krzesza i innych, wykon. barwne
wielk. 38x48 cm. po 2.-
JAN STYKA: Portret Kościuszki, portret Puł-
askiego wyk. barwne, 56x66 4.-
Józef Piłsudski portret pastelowy w prze-
pięknym barw. wykonaniu, mal.
Bogdan Hoff, wielk. 45x63 8.-
Henryk Sienkiewicz, portret pastelowy w
przepięknym barw. wykonaniu ma-
lował Bogdan Hoff, wielk. 45x63 8.-
Zmiał się nad nami, przepiękna aktualna
kompozycja z oryg. W. Kossaka i St.
Tondosa, w barwnym wykonaniu
wielk. 38x54 cm. 4.-
JAN STYKA: „Polonia” wykonanie grawiu-
rowe I. wielk. 70x109 15.-
II. 69x80 10.-
III. 41x62 4.-
Orzeł Polski Zygmunta według oryginy.
St. Tondosa na kartonie płóciennym
wyk. barwne I. wielk. 44x60 1.-
II. 32x23 -60
III. 23x16 -40
Dzieje narodu polskiego, barwne reproduk-
cje Królów polskich z mapą Pol-
ski i objaśnieniami historycznymi
poleca
Wydawnictwo Salonu Malarzy Polskich
Henryk Frist, Kraków, Floryańska 37.
Dla odsprzedańców wysoki rabat.
Również pojeźdźców pocztówką „Wydawnictwa Salonu
Malarzy Polskich” i zagranicznych Salonów.
Zamówienia na prowincję uskutecznią się odwrotnie.
1832

BRĄK OPAŁU
uchyla użycie w kuchni
patent. szybkowaru „Simplex”
w którym gotuje się bez nafty i spirytusu węglem
drzewnym, kamiennym lub brykietami z zed-
wiejącą oszczędnością opału i kosztu. 1818
WYROB KRAJOWY.
Cena oryginalnego „Simple-
xu” z trwałej prasowanej bla-
chy żelaznej 5 K. 50 h.
Do nabycia w sklepach lub
w Głównym składzie:
Kraków, Radziwiłłowska L. 23.
Wysyła pocztowa za zali-
czką — od trzech sztuk opła-
tanie. Przy większych zamów-
ieniach stosowny rabat.
Przesyłamy przed nadstawianiem.

Poszukuje się dla nowożeńców
2—3 pokoi słonecznych 1941
z elektryką, łazienką, możliwie z kuchenką
gazową, na przedmieściu Krakowa, nieda-
leko przystanku tramwajowego.
Zgłoszenia do Administracji pod: „Centrala”.

Do zarządu folwarkiem
w przemysłowej okolicy potrzebny
gospodarz rolnik.

Znajomość intensywnego prowadze-
nia gospodarstwa mniejszego, mle-
cznego i trzody wymagane. Wyna-
grodzenie według umowy.
Pierwszeństwo dla kawalerów lub
małżeństwa bezdzietnego.
Zgłoszenia przyjmuje c. k. Radca gór-
niczy Kowarzyk, Jaworzno ad
Szcakowa. 1964

Potrzebny jest 1965
ORGANISTA
do parafii Gorzków liczącej 3.000 ludności
pocztą Kazimierza Wielkiego, pow. Pinczowski.

Rutynowana kucharka
albo **kucharz kawaler**
poszukiwani natychmiast do kuchni ofi-
cerskiej na Morawach pod dobrymi wa-
runkami. 1966
Zgłoszenia z podaniem świadectw służbo-
wych pod znakiem „L. S. R. Nr. 1966”
do Administracji „Głosu Narodu”.

Poszukuje się na wieś
profesora
do ucznia z VII. kl. gimn. Zgłoszenia
listowne: Zarząd dóbr Uszyanowa,
p. Ustrzyki dolne. 1968

Poszukuję do kupna
1) Folwark około 300-morgowy z budynkami i in-
wentarzem w okolicy Sambora, Przemyśla, Jarosła-
wa. 2) Młyn wodny. 3) Gospodarstwo od 1—60
morg lub do wydzierżawienia.
Zgłoszenia przyjmuję **Biuro kupna i sprzedaży**
ul. Sławkowska L. 23 od godz. 3—6 popoł.
J. JAROMIN. 1829

Księgarnia i Skład nut 1977
S. A. Krzyżanowskiego w Krakowie
otrzymała na skład główny ostatnie nowości i poleca:
Biegeleisen Dr. Inż.: Odbudowa Prus Wschodnich K. 2-
Bolesławski (Kraszewski): Dzieje starego miasta 3-20
Zyd 9-80
Chrześcijanin Ignacy: Henryk Sienkiewicz 1-80
Grabowski W.: Piekło 8-60
Koneczny Dr. F.: Dzieje Rosji (do roku 1449) 16-
Oświęcimskie niemieckie czy też Cieszyńskie
polskie 2-
Kutrzeba Prof. Dr.: Królestwo i Galicja 3-60
Manteuffel M.: Główniejsze braki naszych banków 2-80
Odbudowa kraju, Rok I, zeszyt 4 2-60
Piotrowski St.: Studia socjologiczne, część I 1-50
Rok boju na Polesiu. — Notatki i szkice oficerów 6. pułku
Legionów polskich 12-80
Sieroszewski W.: Ocean, powieść historyczna 12-
Smoleski W.: Mieszczanstwo Warszawskie 14-40
Studnicki W.: Szkice polityczne z zakresu polityki między-
narodowej 6-40
Zieliński E.: Polityka polska teraz a w dobie napoleońskiej
„Złota Biblioteka” Wendego, Nra 8, 16, 21, 23 po -80

ZIEMIANKI
kapustę głowiastą, marchew i buraki jadalne
w większych ilościach zakupuje
na podstawie zezwolenia c. k. Urzędu żywnościowego
BANK ROLNICZY
c. k. Galicyjskiego Towarzystwa gospodarskiego we Lwowie
Kopernika 5. 1829

Kilka miotarń parowych
i lokomobil benzynowych
1865
może natychmiast dostarczyć po niskich cenach
SYNDYKAT ROLNICZY W KRAKOWIE.

ROZKŁAD JAZDY.
Z dniami 1 i czerwca b. r. obowiązuje w Krakowie nowy następujący roz-
kład jazdy:
Z Krakowa odjeżdżają pociągi: do Wiednia: 5:30 rano (wojskowy);
5:45 rano (osobowy), połączenie do Szczakowa, Bielska, Żywca, Olomuńca,
7 rano (pospieszny), połączenie do Granicy, Lublina, Kowla, Bielska, Cieszyńska,
Olomuńca; 9:15 rano (wojskowy), połączenie do Bielska, Żywca, Olomuńca;
9:30 rano (osobowy), połączenie takie samo; 2:42 popołudniu (pospieszny), po-
łączenie do Granicy, Kielc, Bielska, Cieszyńska; 5:55 popołudniu (wojskowy);
6:09 popołudniu (osobowy), połączenie do Cieszyńska i Olomuńca; 8:25 wieczorem
(wojskowy), połączenie do Granicy, Dębina, Kowla, Bielska, Żywca, Olo-
muńca; 8:40 wieczorem (osobowy), połączenie do Granicy, Dębina, Kowla,
Cieszyńska, Olomuńca; 10:30 wieczorem (pospieszny) połączenie do Granicy, Wro-
cławia, Opawy i Olomuńca.
Do Lwowa odjeżdżają pociągi: 6:30 rano (pospieszny); 7:58 rano (oso-
bowy), połączenie do Wieliczki, Rozwadowa, Lublina; 9:45 (wojskowy); 10:32
(osobowy), połączenie do Wieliczki, Rozwadowa, Lublina, N. Sącza, Jasła; 1:45
w południe (osobowy) do Tarnowa i Szczakowa; 5:05 popołudniu (pospieszny),
połączenie do Szczakowa; 5:40 popołudniu (wojskowy); 5:55 popołudniu (oso-
bowy), połączenie do Wieliczki, N. Sącza, Rozwadowa; 6:50 wieczorem (osobowy)
do Wieliczki, Tarnowa, Nowego Sącza, Orłowa; 11:15 w nocy (osobowy), po-
łączenie do Nowego Sącza, Rozwadowa, Jasła.
Do Kocmyrzowa odjeżdża pociąg osobowy: 8:15 rano i 2 popołud-
niu, wrzesień 7:55 wieczorem.
Do Nowego Sącza odjeżdżają pociągi osobowe: 8:30 rano, połącze-
nie do Żywca, Zakopanego; 2:15 w południe, połączenie do Oświęcimia przez
Skawinę, Wadowice, do Żywca, Zakopanego; 11:30 w nocy, połączenie do Żywca,
Zakopanego.
Do Oświęcimia odjeżdżają pociągi: 6:50 rano (przez Skawinę), 1:40
w południe (przez Trzebinę) połączenie do Granicy, Lublina, Kowla.
Od dnia 15 czerwca do 15 września b. r. kursuje pociąg osobowy z Zako-
panego do Krakowa. Pociąg ten przychodzi do Krakowa o godzinie 9:20 wie-
czorem.

TRUCIZNA BAKCYLOWA
na myszy i szczury oraz
ŚRODKI TUCZĄCE
dla koni, bydła, trzody
i drobiu w Agencji hand.
Kraków, Konarskiego 80.
Także u Reima i S-ka
i Hanaka i Ski. 1639

Wielki wybór
najnowszych modeli
przyjmuje wszelkie w za-
kres modniarstwa wcho-
dzące roboty.
Jadwiga Pollerowa
Rynek Linia A—B 43 i p.
nad sklepem WP. Wiskidy.
1769

**Najlepszy wybór pieśni narodo-
wych p. l.:**
Pieśni polskie
Zgrabny tomik małego for-
matu, drobny druk, eleg.
po. Kr. 2-50, z przes. K. 3.
Księgarnia katolicka
Dr. Młotkowskiego w Krakowie
ul. Floryańska. 1275

Kupuję i
sprzedaję
złoto, srebro, brylanty
płacąc najwyższą cenę.
Za kład zegarmistrzowski
i jubilerski 126
Józef Cyankiewicz
Kraków, ul. Sławkowska 24
dom XX. Emerytów.

PRACOWNIA
rzeźbiarstwa i szklarstwa
przeniesiona na ulicę św.
Marka L. 25, I. p., przy-
jmuje uczenie, które po
krótkiej nauce mogą zara-
biać. Osoby umiające robić
robotę do domu.
Tow. popierania przemysłu
kobiecego. 1972

Parcela
budowlana
przy ulicy Kujawskiej, 120
sążni do sprzedania. Wia-
domość: ul. Straszewskie-
go, L. 25, oficyna III. p.,
drzwi L. 7. 1974

OBIADY
domowe z 3 dań 2-60,
w abonam. opust znaczny.
Gołębia 16, I. piętro.
1975

Poszukuje się
rysownika kopisty
do przenoszenia pro-
jektów mebli na kal-
kę w celach repro-
dukcyjnych. Wyna-
grodzenie według u-
mowy. — Zgłoszenia
przyjmuje 1963
CENTRALNE BIURO
PRZEMYSŁU DRZEWNEGO
w Krakowie, Basztowa 17, II. p.

KARTOFLARKI
„Patent Harder”
PŁUGI, BRONY,
OBSYPIKI,
MŁOCARNIE
ręczne i kieratowe,
poleca: 1798
WOJENNA
CENTRALA
HANDLOWA
Kraków, Sławkowska 1.
(Oddział rolniczy).

Pokoje, Obiady
prywatne
Karmelicka 46, II. p.
na prawo. 1936

Starsza
chora kobieta
pozbawiona wszelkich
środków do życia, uprasza
o laskawe wsparcie. Dątki
przyjmuje Administracja
„Głosu Narodu” dla Julii
Heidrich.

Fortepiany,
Pianina,
Fisharmonie
Sprzedaż, zamiana, wynaj-
m. Kupuje także instru-
menty używane. — Skład
fortepianów Heleny Smo-
larskiej, Wojska 7. 1944